

Materiał informacyjny DWR MSZ nt. polskiej pomocy zagranicznej na rzecz Gruzji

Gruzja jest priorytetowym biorcą polskiej pomocy rozwojowej od samego początku realizowania programu współpracy rozwojowej. Od 2003 r. kraj ten przechodzi podobną do polskiej transformację polityczną i gospodarczą w kierunku demokracji i gospodarki wolnorynkowej. Skorzystanie z polskich doświadczeń – zgromadzonych m.in. dzięki zakończonym pomyślnie przemianom gospodarczym, reformie administracji (na szczeblu centralnym i lokalnym) oraz zwiększeniu konkurencyjności polskich produktów rolnych i ich skutecznej promocji na rynkach zewnętrznych – może stanowić istotny wkład w proces rozwoju tego kraju.

W latach 2004-2005 projekty na rzecz Gruzji realizowały wyłącznie organizacje pozarządowe, od 2006 r. w programie polskiej pomocy zagranicznej biorą udział także jednostki samorządu terytorialnego, organy administracji rządowej i Ambasada RP w Tbilisi.

W roku **2004** dofinansowanie z MSZ otrzymało **5** projektów organizacji pozarządowych na rzecz Gruzji na łączną kwotę **394.817 PLN**.

Priorytety:

- Wsparcie transformacji ustrojowej, w tym tworzenia stabilnych instytucji państwowych i struktur gospodarki rynkowej, w tym w szczególności:
- Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw;
- Rozwój samorządności lokalnej;
- Rozwój obszarów wiejskich, w tym w dziedzinie energii i melioracji.

Realizowane projekty:

- 1) *Mobilne Ambulatoria Medyczne oraz Projekt Profilaktyki i Leczenia Gruźlicy – pomoc dla Gruzji* (Stowarzyszenie Polska Misja Medyczna)
- 2) *Skuteczna komunikacja - skuteczny samorząd. Wsparcie rozwoju samorządności lokalnej w Gruzji* (Fundacja „Partners” Polska)
- 3) *Rozwój samorządów drogą do decentralizacji – wizyta diagnostyczno-doradcza ekspertów Stowarzyszenia Partnerzy dla Samorządu i Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej w Gruzji* (Stowarzyszenie „Partnerzy dla Samorządu”)
- 4) *Projekt Aktywizacja i Aktywność* (Stowarzyszenie Rozwoju Gospodarczego Gmin)
- 5) *Polskie i europejskie doświadczenia reformy edukacyjnej – nauczanie w językach mniejszości* (Towarzystwo Demokratyczne Wschód)

W roku **2005** dofinansowanie z MSZ otrzymały **4** projekty organizacji pozarządowych na rzecz Gruzji na łączną kwotę **431.882 PLN**.

Priorytety:

- wsparcie administracji lokalnej i samorządu lokalnego;
- rozwój społeczeństwa obywatelskiego;
- wsparcie niezależnej prasy;
- wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw.

Zrealizowane projekty organizacji pozarządowych:

- 1) *Równy status – większe szanse demokracji. Wsparcie mechanizmów zaangażowania kobiet w życie publiczne w Gruzji* (Fundacja Partners Polska)

- 2) *Niezależna gazeta lokalna gwarantem demokracji i samorządności*
– warsztaty i staże dla dziennikarzy gruzińskiej prasy lokalnej (Fundacja Edukacja dla Demokracji)
- 3) *Wprowadzanie metod aktywnego uczenia do szkoleń urzędników administracji publicznej i przedstawicieli organizacji pozarządowych, przygotowanie do zarządzania projektami* (Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej)
- 4) *Innowacyjne instrumenty zarządzania miastem* (Stowarzyszenie Rozwoju Gospodarczego Gmin, Szczecin – AIA)

W **2006 r.** polska współpraca z Gruzją obejmowała m.in.:

- 1) wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego;
- 2) pogłębianie integracji euroatlantyckiej;
- 3) poprawę funkcjonowania administracji centralnej i lokalnej;
- 4) pomoc techniczną przy reformie systemu penitencjarnego;
- 5) rolnictwo, agroturystykę i ochronę środowiska.

Projekty organów administracji rządowej polegały na dzieleniu się wiedzą i doświadczeniami z zakresu m.in.:

- 1) współpracy wojskowej w ramach NATO (projekt Ministerstwa Obrony Narodowej),
- 2) ochrony granic przez profesjonalne służby policyjne (projekt Straży Granicznej),
- 3) systemu penitencjarnego (projekt Centralnego Zarządu Służby Więziennej).

Zrealizowano łącznie 13 projektów na łączną kwotę **1 011 769,34 PLN**

realizacja projektu	liczba projektów	kwota dofinansowania ze środków programu polskiej pomocy zagranicznej 2006 (w PLN)
organizacje pozarządowe	9*	814 465,40
organy administracji rządowej	4	104 806,00
jednostki samorządu terytorialnego	-	-
polskie placówki zagraniczne	1	92 497,94

Suma: 1 011 769,34 PLN

*W ramach Polsko-Kanadyjskiej Współpracy Rozwojowej organizacje pozarządowe zrealizowały 1 projekt, którego odbiorcami były Ukraina i Gruzja.

W **2007 r.** priorytetowymi dziedzinami wsparcia były:

- rozwój samorządności lokalnej;
- reforma administracji publicznej, w tym wzmocnienie państwa prawa w obszarze bezpieczeństwa publicznego m.in. poprzez wdrażanie nowoczesnych standardów funkcjonowania Policji Granicznej i pomoc w modernizacji systemu ochrony granicy państwowej;
- rozwój i dywersyfikacja gospodarki gruzińskiej;
- aktywizacja obszarów wiejskich, w tym agroturystyka.

Fundusze na pomoc rozwojową dla Gruzji zostały rozdzielone następująco:

- administracja rządowa i samorządowa – 1 mln PLN;

- działania za pośrednictwem Ambasady RP – 500 tys. PLN;
- organizacje pozarządowe (procedura konkursowa) – 2 mln PLN;
- kanały wielostronne – 500 tys. PLN.

Realizacja projektu	Liczba projektów	Kwota dofinansowania ze środków programu polskiej pomocy zagranicznej 2007 (w PLN)
Organizacje pozarządowe	10*	690 797,00
Organy administracji rządowej	7**	2 353 752,18
Jednostki samorządu terytorialnego	1	196 984,00
Polskie placówki zagraniczne	12	538 901,06
Suma		3 780 434,24

* jeden projekt łączony na Gruzję, Armenię i Azerbejdżan (159 600,00)

** jeden projekt łączony na Gruzję i Azerbejdżan (1 615 670,00)

W **2008 r.** priorytetowymi sektorami wsparcia były:

- rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich;
- rozwój samorządności lokalnej;
- wzmocnienie administracji publicznej, w szczególności wsparcie dla straży granicznej oraz szkolenia w zakresie pozyskiwania funduszy z Unii Europejskiej.

Fundusze zostały rozdzielone następująco:

- administracja rządowa – 1,5 mln PLN,
- jednostki samorządu terytorialnego – 0,5 mln PLN,
- działania za pośrednictwem Ambasady RP – 0,5 mln PLN,
- organizacje pozarządowe (procedura konkursowa) – 2 mln PLN.

Zrealizowano łącznie **36** projektów na łączną kwotę **4 841 604,87 PLN**.

Gruzja		
Podmioty realizujące projekty	Liczba zrealizowanych projektów	Kwota dofinansowania
NGOs	12	1 995 698,82 zł
administracja rządowa	11	2 013 335,85 zł
jednostki samorządu terytorialnego	3	310 029,50 zł
polskie placówki dyplomatyczne	10	522 540,70 zł
SUMA:	36	4 841 604,87 zł

W 2008 r. Polska przekazała również Gruzji pomoc humanitarną dla ofiar konfliktu rosyjsko-gruzjińskiego oraz dokonała wpłat na sfinansowanie projektów realizowanych w Gruzji przez IOM i NATO.

Tytuły projektów zrealizowanych w 2008 r.

Mała infrastruktura turystyczna w Kachetii	Ambasada RP w Tbilisi
SAMORZĄDY LOKALNE STYMULATOREM ROZWOJU GOSPODARCZEGO GMIN I REGIONÓW.	Urząd Miejski w Gostyniu
Propozycje nowoczesnych metod zarządzania administracją publiczną dla Gruzji.	Urząd Miasta Kraśnik
Wolontariat w programie zrównoważonego rozwoju regionu Tkibuli w Gruzji	Dom Spotkań im. Angelusa Silesiusa
Pomoc rehabilitacyjna osobom niepełnosprawnym w Domu Św. Kamila w Gruzji.	Stowarzyszenie Polska Misja Medyczna
Kontynuacja wsparcia turystyki w Kazbegi	Ambasada RP w Tbilisi
Wsparcie gruzińskich władz regionalnych w pozyskiwaniu funduszy europejskich	Fundacja Instytut Studiów Wschodnich
Rozwój agroturystyki w Pankisi i Dżawachetii	Fundacja Edukacji Międzykulturowej
Przygotowanie audytorów wewnętrznych dla samorządów Gruzji	Fundacja Współpracy Polsko-Ukraińskiej PAUCI
Prasa lokalna na rzecz rozwoju samorządności lokalnej w Gruzji – kampania wyborcza na łamach prasy lokalnej	Towarzystwo Demokratyczne Wschód
REGIO TAMAR - Samorząd Ponad Podziałami	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego
Zrównoważony rozwój społeczności samorządowych wybranych obszarów wiejskich Gruzji.	Dolnośląska Fundacja Ekorozwoju
Aktywna Gruzja. Akademia Samorządowa Kobiet	Biuro Inicjatyw Międzynarodowych
Nasza siła jest w nas samych... polsko- gruzińskie doświadczenia rozwoju samorządności lokalnej.	Fundacja Aktywności Obywatelskiej
Społeczne przedszkola katalizatorem rozwoju obszarów wiejskich	Społeczno-Oświatowe Stowarzyszenie Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym „Eduktor” w Łomży
Praktyki dla pracowników gruzińskiej administracji samorządowej	Fundacja "Partnerzy dla Samorządu"
Rozwój pszczelarstwa na obszarach wiejskich w otoczeniu Parku Narodowego Mtirala w Gruzji	WWF Polska Światowy Fundusz Na Rzecz Przyrody
Zarządzanie, partycypacja, edukacja - nowa droga gruzińskiego samorządu	Fundacja Inicjatyw Menedżerskich

Podczas **konferencji donorów na rzecz Gruzji 22 października 2008 r. w Brukseli** strona polska zadeklarowała kwotę **5,3 mln EUR** na wsparcie Gruzji w latach 2008 – 2010 (z tego 2 mln w 2009 i 2 mln w 2010 r.). Przeznaczenie funduszy: administracja rządowa, jednostki samorządu terytorialnego, działania za pośrednictwem Ambasady RP, organizacje pozarządowe (procedura konkursowa), bezpośrednia pomoc bilateralna.

Priorytetowe sektory wsparcia:

- rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich,
- decentralizacja i rozwój lokalny,
- rozwój instytucji społecznych (w tym działających na rzecz uchodźców wewnętrznych - IDPs),
- odbudowa małej infrastruktury (szczególnie energetycznej),
- wsparcie aspiracji euroatlantyckich.

Polska obecnie jest największym krajowym donorem działającym na rzecz reformy regionalnej w Gruzji, wspierając Zespół Zadaniowy ds. Polityki Regionalnej, który ma na celu opracowanie strategii rozwoju regionalnego. Zespół został stworzony z inicjatywy Rządu Gruzji, Komisji Europejskiej przy wsparciu polskiego MSZ i Rządu RFN i skupia m.in. przedstawicieli ministerstw, samorządów, biznesu, NGO – łącznie około 40 ekspertów. W efekcie działań Departamentu Współpracy Rozwojowej i Ambasady RP w Tbilisi związanych z realizacją Programu polskiej pomocy zagranicznej nawiązano także współpracę między Ministerstwem Rozwoju Regionalnego RP i Gruzji.

W tym roku w ramach konkursu „**Pomoc zagraniczna 2009**” przyznano 13 dotacji dla organizacji pozarządowych na łączną kwotę 886.488,00 EUR. Z dotowanych projektów 7 dotyczy rozwoju instytucji społecznych, 4 – decentralizacji i rozwoju lokalnego, 2 – rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich. Rekomendowano ponadto cztery projekty jednostek samorządu terytorialnego na łączną kwotę 104.670 EUR dotyczące wspierania rozwoju lokalnego. Poza tym zarekomendowano pozytywnie 5 projektów Ambasady RP w Tbilisi w ramach funduszu małych grantów na łączną kwotę 196.521,00 EUR. Jeden z nich dotyczy decentralizacji, a pozostałe cztery – rozwoju instytucji społecznych. Przyznano także dotacje na 7 projektów jednostek administracji rządowej na łączną kwotę 383.433,75 EUR. Dwa z nich dotyczą wsparcia w zakresie przygotowania kadr do reformy regionalnej, jeden – kontroli eksportu, jeden – wsparcia merytorycznego straży granicznej, a 3 – rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich (weterynaria, leśnictwo, produkcja rolna). Obecnie w DWR rozważane jest również sfinansowanie wysłania na pół roku polskiego eksperta z dziedziny leśnictwa, który na prośbę gruzińskiego Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych wzięłby udział w opracowywaniu strategii reformy gospodarki leśnej w Gruzji.